

Các yếu tố tài chính ảnh hưởng đến tỷ lệ nắm giữ tiền mặt của các doanh nghiệp ngành thép niêm yết tại Việt Nam

Đỗ Thị Hà Thương^(*) • Lê Huỳnh Bắc • Phạm Thị Hà An

Ngày nhận bài: 03/5/2025 | Biên tập xong: 02/6/2025 | Duyệt đăng: 12/6/2025

TÓM TẮT: Nghiên cứu đánh giá tác động của các yếu tố tài chính đến tỷ lệ nắm giữ tiền mặt (CASH) của 34 doanh nghiệp thép niêm yết tại Việt Nam giai đoạn 2014–2024. Kết quả cho thấy quy mô doanh nghiệp (SIZE) và chi tiêu vốn (CAPEX) có ảnh hưởng ngược chiều, trong khi đòn bẩy tài chính (LEV), tỷ suất sinh lời trên tài sản (ROA), tỷ suất dòng tiền hoạt động (CF) và tỷ lệ lạm phát (INF) có tác động cùng chiều đến CASH. Biến tỷ suất vốn lưu động ròng (NWC) không có ý nghĩa thống kê. Từ đó, nghiên cứu đề xuất doanh nghiệp cần xây dựng chiến lược quản lý tiền mặt linh hoạt để thích ứng với biến động kinh tế và tối ưu hóa hiệu quả tài chính.

TỪ KHÓA: Doanh nghiệp ngành thép, tỷ lệ nắm giữ tiền mặt, Python, yếu tố tài chính.

Mã phân loại JEL: C58, C59, D22, G39.

DOI: <https://doi.org/10.63065/ajeb.vn.2025.231.....>

1. Giới thiệu

Ngành thép đóng vai trò chiến lược trong công nghiệp hóa Việt Nam, đặc biệt ở lĩnh vực xây dựng. Năm 2024, xuất khẩu thép đạt 12,62 triệu tấn, trị giá 9,08 tỷ USD, tăng 13,47% về lượng và 8,78% về giá trị so với 2023 (VSA, 2024). Giai đoạn 2014–2021, ngành thép tăng trưởng nhờ nhu cầu nội địa và hội nhập, nhưng sụt giảm năm 2022–2023 do bất động sản chững lại và chi phí đầu vào biến động. Năm 2024, ngành thép phục hồi với xuất khẩu sang Mỹ tăng 50%, đạt 1,3 tỷ USD (VSA, 2024). Toàn cầu hóa cũng như chuyển đổi xanh tạo áp lực cạnh tranh, thiếu hụt vốn và rủi ro thanh khoản, đòi hỏi quản trị tài chính

hiệu quả, đặc biệt là tối ưu hóa CASH (Ngô Quỳnh Trang, 2023). Nhiều nghiên cứu trong và ngoài nước của (Mai Thanh Giang, 2017; Guizani, 2017; Thu & Khuong, 2018; Diaw, 2021; Nguyễn Thanh Liêm, Lê Thị Hồng Thắm, & Nguyễn Lê Bảo Hân, 2023) đã phân tích yếu tố có ảnh hưởng đến CASH, nhưng chủ yếu ở đa ngành, chưa tập trung đặc thù ngành thép – ngành có chu kỳ sản xuất dài

^(*) **Đỗ Thị Hà Thương** - Trường Đại học Ngân hàng TP.HCM, 56 Hoàng Diệu 2, Phường Linh Chiểu, Thành phố Thủ Đức, Thành phố Hồ Chí Minh; **Email:** thuongdth@hub.edu.vn.